

**9^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ**

με έμφαση στην συμβολή των Γεωεπιστημών στην Ανάπτυξη

Υπό την Αιγίδα του
Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
και την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού

**9th INTERNATIONAL CONGRESS
OF THE GEOLOGICAL SOCIETY OF GREECE**

with emphasis on the contribution of Geosciences to Development

Under the aegis of the
Ministry of Environment, Physical Planning and Public Works
and the support of the Ministry of Culture

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ
PROCEEDINGS**

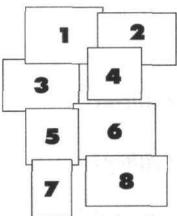
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Π. Γ. ΜΑΡΙΝΟΣ
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Γ. ΤΣΙΑΜΠΑΟΣ
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Α. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Β. ΤΣΑΠΡΑΛΗΣ
Ινστιτούτο Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών
Θ. ΡΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ
Ινστιτούτο Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών
Ε. ΜΩΡΑΪΤΗ
Ινστιτούτο Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών

EDITORS

P. G. MARINOS
National Technical University of Athens
G. TSIAMBAOS
National Technical University of Athens
A. ALEXOPOULOS
National & Kapodistrian University of Athens
V. TSAPRALIS
Institute of Geology & Mineral Exploration
TH. RONDYANNI
Institute of Geology & Mineral Exploration
E. MORAITI
Institute of Geology & Mineral Exploration

ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

- 1) Συγκοινωνιακά Έργα Κακιάς ΠΑΘΕ και ΕΡΓΟΣΕ. Εξάρτηση χάραξης από την ρηγιγενή τεκτονική.
- 2) Έρευνα και εκμετάλλευση γεωθερμίας. Συμβολή της γεωλογίας στον εντοπισμό και έρευνα γεωθερμικών πεδίων (φωτογραφία ΙΓΜΕ).
- 3) Τοξοτό φράγμα Πλαστήρα (Ταυρωπόν). Η δέση επελέγη ύστερα από σωστή εκτίμηση της περατότητας των ασβεστολιθών της Πίνδου.
- 4) Μηχανήματα ολομέτωπης κοπής (TBM) για την κατασκευή της σήραγγας Ευήνον- Μόργον. Η γνώση των γεωλογικών συνθηκών επέτρεψε την σωστή επιλογή των μηχανημάτων διάτροψης και την ασφαλή και έγκαιη ολοκλήρωση του έργου (φωτογραφία ΥΠΕΧΩΔΕ)
- 5) Κατολισθηση Μαλακάσας. Συμβολή της Γεωλογίας στην κατανόηση του μηχανισμού ολισθησης και στην μελέτη και κατασκευή των μέτρων αντιμετώπισης.
- 6) Αγνιτωρυγκέια Πτολεμαΐδας. Συμβολή της γεωλογίας στην έρευνα και εκμετάλλευση (Φωτογραφία ΙΓΜΕ).
- 7) Υδρογεώτηση. Συμβολή της γεωλογίας στον εντοπισμό, μελέτη, εκμετάλλευση και διαχείριση υπογείων νερών (Φωτογραφία ΙΓΜΕ)
- 8) Υψηλή καλωδιωτή Γέφυρα Χαλκίδας. Συμβολή της γεωλογίας στην επιλογή και διασταύρωση της θεμελίωσης: πάσσαλοι τριβής στους καλυμμένους οφιολίθους της Βοιωτικής ακτής.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

(που εξελέγη στη Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρίας τον Μάρτιο του 2000)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ηλίας ΜΑΡΙΟΛΑΚΟΣ, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Βασιλειος ΧΡΗΣΤΑΡΑΣ, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	Θεοδώρα ΡΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ, Δρ Γεωλόγος I.G.M.E.
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	Σπύρος ΠΑΥΛΙΔΗΣ, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
ΤΑΜΙΑΣ	Ευγενία ΜΩΡΑΪΤΗ, Γεωλόγος I.G.M.E.
ΕΦΟΡΟΣ	Βασιλειος ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ, Γεωλόγος I.G.M.E.
ΜΕΛΗ	Απόστολος ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών Νικόλαος ΖΟΥΡΟΣ, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου Δημήτριος ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ, Δρ Γεωλόγος, I.G.M.E.

**GEOLOGICAL SOCIETY OF GREECE
BOARD OF DIRECTORS**

(elected at the General Assembly of the members of the Society on March 2000)

PRESIDENT	Ilias MARIOLAKOS, Professor, University of Athens
VICE-PRESIDENT	Vasilios CHRISTARAS, Assoc. Professor, University of Thessaloniki
SECRETARY- GENERAL	Theodora RONDYANNI, Dr Geologist, I.G.M.E.
EXECUTIVE SECRETARY	Spiros PAVLIDIS, Professor, University of Thessaloniki
TREASURER	Eugenia MORAITI, Geologist, I.G.M.E.
TRUSTEE	Vasilios TSELEPIDIS, Geologist, I.G.M.E.
MEMBERS	Apostolos ALEXOPOULOS, Assis. Professor, University of Athens Nikolaos ZOUROS, Assis. Professor, University of the Aegean Dimitrios GALANAKIS, Dr Geologist, I.G.M.E.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 9^{ου} ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παύλος Γ. ΜΑΡΙΝΟΣ, Καθηγητής Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Νικόλαος ΦΥΤΡΟΛΑΚΗΣ, Καθηγητής Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γεώργιος ΤΣΙΑΜΠΑΟΣ, Επίκ. Καθηγητής Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Απόστολος ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΤΑΜΙΑΣ

Ευγενία ΜΩΡΑΪΤΗ, Γεωλόγος I.G.M.E.

ΜΕΛΗ

Νικόλαος ΛΑΜΠΙΡΑΚΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Στυλιανός ΛΟΖΙΟΣ, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών

Αντώνιος ΜΕΤΤΟΣ, Δρ. Γεωλόγος I.G.M.E.

Ταξιάρχης ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασιλειος ΠΕΡΔΙΚΑΤΣΗΣ, Δρ. Γεωλόγος I.G.M.E.

Θεοδώρα ΡΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ, Δρ. Γεωλόγος I.G.M.E.

Βασιλειος ΤΣΑΠΡΑΛΗΣ, Δρ. Γεωλόγος I.G.M.E.

Βασιλειος ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ, Γεωλόγος I.G.M.E.

Βασιλειος ΧΡΗΣΤΑΡΑΣ, Αναπλ. Καθ. Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ελισσάβετ ΧΑΤΖΗΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ORGANIZING COMMITTEE OF THE 9th CONGRESS

PRESIDENT

Paul G. MARINOS, Professor, National Technical University of Athens

VICE-PRESIDENT

Nikolaos FYTROLAKIS, Professor, National Technical University of Athens

GENERAL SECRETARY

Georgios TSIAMBAOS Assis. Professor, National Technical University of Athens

EXECUTIVE SECRETARY

Apostolos ALEXOPOULOS, Assis. Professor, University of Athens

TREASURER

Eugenia MORAITI, Geologist, I.G.M.E.

MEMBERS

Vasilios CHRISTARAS, Assoc. Professor, University of Thessaloniki

Stilianos LOZIOS, Lecturer, University of Athens

Antonios METTOS, Dr Geologist, I.G.M.E.

Taxiarchis PAPADOPoulos, Assoc. Professor, University of Athens

Vasilios PERDIKATSIS, Dr Geologist I.G.M.E.

Theodora RONDOYANNI, Dr Geologist I.G.M.E.

Vasilios TSAPRALIS, Dr Geologist I.G.M.E.

Vasilios TSELEPIDIS, Geologist I.G.M.E.

CONGRESS SECRETARIAT

Elissavet CHATZIHARALAMBOUS

**ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΟΙ
ΤΟΥ 9^{ου} ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ**

**Συνέδριο υπό την Αιγίδα του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

**την υποστήριξη του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

και τη συμβολή των

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ & ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ (Μέχρι 31-8-2001)

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.
ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.

ΧΟΡΗΓΟΙ (Μέχρι 31-8-2001)

ΑΕΓΕΚ ΑΕ
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
ΑΕΕ ΑΡΓΥΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ & ΒΑΡΥΤΙΝΗΣ
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ
ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ (ΡΙΟ- ΑΝΤΙΡΡΙΟ)
ΔΕΛΦΟΙ-ΔΙΣΤΟΜΟΝ ΑΜΕ
ΕΔΡΑΣΗ- Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΤΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΕ
ΛΑΡΚΟ ΑΕ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ
Κ. Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

ΑΔΚ ΑΕ
ΓΑΜΜΑ 4 ΕΠΕ
ΓΕΩΣΚΟΠΙΟ ΑΤΕ
ΕΔΑΦΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ
ΟΔΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ
ΟΚ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΕΠΕ
ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΤΕ
ΠΙΕΡΛΕΡΟΣ Β. & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
SGI- TRADEMCO SA
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΕ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ

Η Οργανωτική Επιτροπή του 9^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας ευχαριστεί θερμά τα ανωτέρω Υπουργεία και Ινστιτούτα Ερευνών, Οργανισμούς, Εταιρίες και Γραφεία Μελετών που με την οικονομική και ηθική τους συμβολή στήριξαν την πραγματοποίηση του συνεδρίου

ΔΟΜΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ- SCHEME OF THE PROCEEDINGS

ΤΟΜΟΣ 1 - VOLUME 1

ΓΕΝΙΚΗ ΓΕΩΛΟΓΙΑ - GENERAL GEOLOGY
ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - TECTONICS
ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - GEOMORPHOLOGY

ΤΟΜΟΣ 2 - VOLUME 2

ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - PALAEONTOLOGY
ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ - STRATIGRAPHY
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑ - MARINE GEOLOGY
ΙΖΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ - SEDIMENTOLOGY
ΓΕΩΤΟΠΟΙ - GEOSITES

ΤΟΜΟΣ 3 - VOLUME 3

ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ- MINERALOGY
ΠΕΤΡΟΛΟΓΙΑ- PETROLOGY
ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ- ORE DEPOSITS
ΓΕΩΧΗΜΕΙΑ- GECHEMISTRY
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ - INDUSTRIAL MINERALS
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ - ENERGY RESOURCES

ΤΟΜΟΣ 4 - VOLUME 4

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ - APPLIED GEOPHYSICS
ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΑ - SEISMOLOGY

ΤΟΜΟΣ 5 - VOLUME 5

ΤΕΧΝΙΚΗ ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ENGINEERING GEOLOGY
ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ - HYDROGEOLOGY
ΤΗΛΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ - REMOTE SENSING

ΤΟΜΟΣ 6 (ΜΕΤΑΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ) - VOLUME 6 (POST - CONGRESS)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ - INVITED & SPECIAL LECTURES

Η Οργανωτική Επιτροπή εκφράζει θερμές ευχαριστίες για τη πολύτιμη συνδρομή των κριτών στο δύσκολο έργο της κρίσης των εργασιών και τη συμβολή τους στην απόκτηση Πρακτικών υψηλού επιστημονικού επιπέδου.

Κάθε εργασία κρίθηκε από δύο κριτές. Σε ελάχιστες μόνο εργασίες όπου οι απόψεις των δύο κριτών διέφεραν φιλικά, ζητήθηκε η άποψη και τρίτου κριτή ώστε η Οργανωτική Επιτροπή, στη συνέχεια με ευθύνη της, να διαμορφώσει την τελική απόφασή της. Ως εκ της διαδικασίας της κρίσεως, ο κατάλογος των κριτών δεν δημοσιεύεται.

Η Οργανωτική Επιτροπή δε φέρει ευθύνη ως προς το περιεχόμενο και τις απόψεις που εκφράζονται στις εργασίες και οι οποίες είναι προσωπικές των συγγραφέων.

The Organizing Committee expresses special thanks for the valuable contribution of the reviewers for their assistance in producing high quality scientific proceedings.

Every paper was subjected to the scrutiny of two reviewers. Only in few papers for which the opinions of the reviewers were radically different, the opinion of a third reviewer was asked so that the Organizing Committee could take its final decision.

The Organizing Committee is not responsible for the content of the papers, the statements made or for the opinions expressed in these volumes.

ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΓΕ

1° ΔΙΗΜΕΡΟ, ΑΘΗΝΑ, 1983, Δελτίο XVII

2° ΔΙΗΜΕΡΟ, ΑΘΗΝΑ, 1984, Δελτίο XIX

3° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ 1986, Δελτίο XX

4° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ, 1988, Δελτίο XXIII

5° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1990, Δελτίο XXV

6° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ, 1992, Δελτίο XXVIII

7° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1994, Δελτίο XXX

8° ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΠΑΤΡΑ, 1998, Δελτίο XXXII

THE CONGRESSES OF THE G.S.G.

1ST MEETING, ATHENS, 1983, Bull. XVII

2ND MEETING, ATHENS, 1984, Bull. XIX

3RD CONGRESS, ATHENS, 1986, Bull. XX

4TH CONGRESS, ATHENS, 1988, Bull. XXIII

5TH CONGRESS, THESSALONIKI, 1990, Bull. XXV

6TH CONGRESS, ATHENS, 1992, Bull. XXVIII

7TH CONGRESS, THESSALONIKI, 1994, Bull. XXX

8TH CONGRESS, PATRA, 1998, Bull. XXXII

Πληροφορίες για την αγορά Πρακτικών των προηγούμενων Συνεδρίων στα γραφεία της Ε.Γ.Ε. (Τηλέφωνο & Φαξ: 7644677)

Information for the purchase of the Proceedings of the previous Congresses is given at G.S.G. offices (Tel. & Fax: +3010-7644677)

ISSN: 0438-9557

Copyright © 2001 από την Ελληνική Γεωλογική Έταιρία, by the Geological Society of Greece